

Blauwe hemel

Linda Polman

De Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties, mevrouw Pillay, waarschuwde in januari dat het tegenhouden van hulpkonvoien naar het vluchtelingenkamp Yarmouk in Syrië wel eens een oorlogsmisdaad zou kunnen blijken te zijn. Mocht een rechter ooit naar de kwestie kijken tenminste. Yarmouk, een buitenwijk van Damascus, wordt belegerd door Syrische regeringstroepen en verwante militieën. Achttienduizend mensen lijden er honger, al vele maanden lang. Mevrouw Pillay is te voorzichtig in haar formulering. Het uithongeren van burgers is een oorlogsmisdaad, punt uit, en het barst in Syrië van helse, omsingelde oorden zoals Yarmouk, waar mensen niet uit en hulpgoederen niet in mogen.

Syrië kan zó de syllabi in van faculteiten internationaal humanitair recht, maar Syrië's staatshoofd kan er zijn schouders over ophalen: hij staat niet op de *wanted*-lijst van het ICC en niets wijst erop dat dat in de nabije toekomst te gebeuren staat. Ik zou ook gerust slapen, als ik hem was, want dan was Rusland mijn beste vriend en dat land heeft er al drie keer voor gezorgd dat resoluties die mijn oorlogsmisdaden veroordelen, het in de Veiligheidsraad niet haalden. Begin februari dit jaar was de vierde keer. Rusland beloofde te zullen vetoën als een resolutie met een eis over toegang voor hulp in stemming zou worden gebracht. 'Het is niet de juiste tijd voor resoluties,' zei de Russische VN-vertegenwoordiger. En de duizenden burgers in het belegerde Homs dan, vroeg een journalist. Ja, dat was 'best vreselijk,' zei de Rus, maar: '...it is not a large-scale kind of a siege of the kind we've had in the course of history.'

Als we net als deze Rus vinden dat menselijk leed op een schaal beoordeeld dient te worden, dan stelt het in Syrië inderdaad niet veel voor. Massamoord is overal en heel gewoon. De overgrote meerderheid van de mensheid

leeft in landen waar systematisch hele bevolkingsdelen zijn uitgeroeid. In Europa alleen al hebben we Kroaten, Letten, Slowvaken, Duitsers, Tsjechen, Bosjewieken, Polen, Roma, joden, Armeniërs, christenen, die doelwit waren, of dader, of ze heulden met daders, of hun familie was dader of slachtoffer. Het aantal mensen in de moderne geschiedenis dat 'vermassamoord' is, wordt door historici voorzichtig geschat op 83 miljoen. Als opzettelijke uithongering meetelt als massamoord (zoals door de Sovjets, de Britten in Kenia, de Hausa in Nigeria, de communistische Chinezen, de Ethiopiërs in Eritrea, enzovoort), dan waren het er 127 miljoen. In Syrië zijn ergens tussen de honderdduizend en driehonderdduizend doden gevallen sinds het conflict begon in 2011. Op de wereldschaal van erge dingen wegen de Syriërs bijna niks.

Het is mede daarom dat Syrië noch in de Veiligheidsraad, noch in de media veel aandacht krijgt. Op twitter een beetje, daar gaat het er onder de hashtag #Syrie betrokkener aan toe dan in de internationale diplomatie, maar lang niet zo als het geval is in de gesprekken over #GeerenGoor, en al helemaal niet zoals in de emotionele erupties over #mishandeldekittens en #JustinBieber. Het zal u niet ontgaan zijn dat Justin Bieber al wel gearresteerd is, maar #Assad niet. En journalisten zijn in Syrië al net zo schaars als arrestatiebevelen. De media zitten deze dagen allemaal in Sotsji om mensen te interviewen die hard kunnen schaatsen en om te klagen over het weer. Het is voor de tijd van het jaar eigenlijk te zonnig in Sotsji, maar gelukkig staan er vierhonderd sneeuwkanonnen langs de pistes om doorgang van de Spelen te garanderen.

Tijdens de – mislukte – vredesonderhandelingen over Syrië in Genève van afgeopen januari gooide Assad 82 vaatbommen op Daraya. In Syrië is de hemel ook veel te blauw, klaagde die ene collega-journalist die daar rondreist. 'Barrelbombs blue', heet het daar. ■